

Onderwerp: **Rondetafelgesprek TK 'Werk voor asielzoekers en statushouders'**
Aan: Leden van de commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Datum: 20 maart 2018

INLEIDING

Deze 'position paper' is opgesteld door Social Impact Finance (SIF) ten behoeve van het rondetafelgesprek 'Werk voor asielzoekers en statushouders' op maandag 26 maart 2018.

Social Impact Finance creëert oplossingen waar de resultaten van sociaal maatschappelijke problemen slecht zijn, waar het huidige systeem onvoldoende effectief is, waar het rendement van de kosten – baten laag is en waar er behoefte is aan inhoudelijke verandering. SIF ontwikkelt deze innovatieve programma's binnen het kader van een Social Impact Bond. Een financieringsinstrument waarin inhoud, private investeringen, nieuwe partnerschappen met de overheid en innovatief denken worden gecombineerd. SIF incubeert, ontwerpt en brengt een nieuwe benadering in oplossingen en investeringen in het publieke domein.

SIF is gevraagd deel te nemen naar aanleiding van haar Social Impact Bond voor statushouders *IAMNL* te Veldhoven. <http://www.socialimpactfinance.nl/wp-content/uploads/2018/01/PersberichtVeldhoven.pdf>

Social Impact Bond (SIB) Statushouders IAMNL

Aanleiding van de SIB statushouders in Veldhoven is het hoge percentage bijstandsafhankelijkheid van statushouders:

- Meer dan 50% van de statushouders ontvangt een bijstandsuitkering
- Van de statushouders die een baan vinden, vindt 1 op de 3 een baan voor maximaal 12 uur per week en is daarmee nog steeds bijstand afhankelijk.
- 5 jaar na aankomst in NL heeft een kwart van de asielzoekers een betaalde baan van meer dan 30 uur.
- Taalonderwijs en interventies onvoldoende succesvol, slechts 39 procent van de migranten slaagt voor het inburgeringsexamen.
- Ontoereikende financiële middelen voor de gemeente om een groep statushouders duurzaam te ondersteunen naar bijstandsonafhankelijkheid.

Wij richten ons in deze SIB op de doelgroep statushouder die een woning hebben toegewezen gekregen en fysiek in staat zijn om minimaal 28 uur per week arbeid te verrichten en geen analfabeet zijn.

Uit analyse van de aanpak en resultaten zijn wij tot de conclusie gekomen dat de huidige aanpak tot nu toe inhoudelijk faalt, voornamelijk omdat:

- Monodisciplinaire interventies
- Slecht niveau taal onderwijs; spreekvaardigheid meer dan onvoldoende om naar werk uit te stromen
- Inburgeringsduur van 3 jaar over het algemeen te lang
- Eigen verantwoordelijkheid keuze taalopleider
- Te lage intensiteit interventies
- Korte termijn denken: veel statushouders worden zonder voldoende kennis van de Nederlandse taal naar laaggeschoolde 'baantjes' bemiddelt, wat resulteert in een hoog percentage terugval in de bijstand
- Participatieplekken zijn veelal geen opstap naar bijstandsonafhankelijkheid
- Inburgeringsperiode van 3 jaar is over het algemeen te lang
- Onvoldoende regie

INHOUDELIJK

SIF heeft een multidisciplinaire aanpak ontwikkelt met als uitgangspunt het realiseren van duurzame bijstandsonafhankelijkheid en succesvolle inburgering. Kern van de aanpak binnen IAMNL is een multidisciplinaire aanpak, het programma bevat alle benodigde elementen om volledig te kunnen participeren:

1. Hoog niveau taalonderwijs: gericht op snel behalen inburgeringsexamen, praktisch taalonderwijs gericht op het vinden van minimaal 28 uur betaald werk (100% bijstandsonafhankelijkheid) binnen 12 maanden. Taalonderwijs is altijd te combineren met opleidingen en werk, dit wordt per deelnemer flexibel ingericht
2. Ontwikkeltraject 24 maanden: het doel is werk te vinden op niveau van de deelnemer, inzet gericht op vakkennis. Dit wordt soms al gerealiseerd bij de eerste baan, vaak heeft dit meer tijd nodig
3. 24 maanden na start eerste baan ondersteunen op de werkplek en begeleiden naar volgende baan indien nodig. Onze stelling is wanneer de deelnemer 24 maanden onafgebroken uit de uitkering is kunnen we weten dat terugval in de bijstand uiterst klein is
4. Hoge intensiteit programma: minimaal 32 uur per week aanwezigheid IAMNL en deelname programma

5. Creëren van een vruchtbare werkomgeving waarin in hoog tempo onder professionele begeleiding wordt gewerkt aan taal, integratie en relevante kennis en ervaring.
6. Programma is zo opgezet dat deelnemers de Nederlandse werkcultuur leren kennen: op tijd komen, baan is geen vrijblijvendheid van komen en gaan (rechten en plichten), organisatiestructuren, hiërarchie in een organisatie, ontwikkelingsmogelijkheden etc.
7. Veel aandacht voor mindset, vertrouwen in Nederland en vertrouwen in eigen kunnen. Wordt uitgegaan van eigen verantwoordelijkheid en daarnaast faciliterend
8. Aandacht voor trauma's door professionals op individuele basis waar nodig
9. Bevordering inburgering met Veldhovenaren (gericht op het niet blijven hangen binnen eigen community)
10. Beschikbaar netwerk met concrete banen waarbij er geen gebruik wordt gemaakt van (loonkosten) subsidies

Enkele aanbevelingen aan de overheid

- Gebrek aan focus op duurzaam en meetbaar resultaat
- Het wetenschappelijk meten van resultaten; performance-based aanbesteden lijkt te worden beperkt tot de focus op korte termijn resultaten
- Financiële structuur Gemeente vooral gericht op korte termijn financiering
- Financiële middelen: ook kleine gemeenten moeten voldoende financiële middelen hebben/kunnen creëren om naast taal en huisvestingskosten doelgroep intensief te begeleiden richting de arbeidsmarkt
- Handhavingstaak; gemeenten sancties opleggen aan inburgeraars die niet aan hun inburgeringsplicht voldoen.
- Beleid gericht op: wie kan werken moet werken
- Nederlandse taalvaardigheid moet significant omhoog: taalopleiding verplichten zsm, intensiever, flexibeler, kwaliteitsniveau verbeteren, ook praktische Nederlands leren. Geen vrije keuze taalopleider/ taalinstituut. Taalinstututen anders financieren: meer resultaat financiering
- Inburgeringscursus mag nooit belemmerende (tijds)factor zijn in de weg naar werk; flexibeler inrichten meer vraag gestuurd ipv aanbod gestuurd.
- Te veel bureaucratie, regie bij 1 partij.

Vertrouwende u hiermee voorlopig voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet, Laurina Nieukerke Directeur Social Impact Finance